

A FÉRFI SZÍVÉHEZ VEZETŐ ÚT.

Írta: B.-SCHWIMMER RÓZSA.

Amikor a férfiszívhez vezető utak túlságos frekvencia miatt elkopnak, járatlanokká válnak, egy út nyitva marad még: a gyomor útja.

A gyomor sínein gördül be a legényfogás vagonja a férfiszív állomásába. Itt egy kis ügyességgel hirtelen össze lehet kötni a férfi és a nő szerelmi és gazdasági vágyait és érdekeit.

Az emberek szerelmi ábrándokról szavalgatnak, de ugyanegy szuszban a legtokéletesebb naivitással bevallják, hogy a szakácsművészet döntő tényezője a szerelem törvényes szentségének: a házasságnak.

A bakfis-regények hősnői csak addig szövik szerelmi ábrándjaikat virágillattal, holdsugárral átitatott lugasokban, amíg az „alany” viszonszerelmébe vetett hitük nem horgonyozhat a bizonyosság talajában. Mihelyt Ő a mamával is beszélt, a hősnőnek egyéb dolga nincs, mint vidám csi-csergés közt, rózsás karjain feltúrt ujjakkal belemerülni a konyha művészetének boldogságot biztosító iskolájába. Akárhány ilyen „ifjúsági regénynek” az a pajkosan élmélygős befejezése, hogy „a vőlegény elragadtatva lepi meg aráját, amikor az éppen tortát keverve, ezer gondolatot, vágyat is boldog sejtelmet kevert a habos tortaalkotmányba.”

A bakfis-romantika mellett a bakkancsos romantikának is lényeges alkatrésze a főzés művészete. Mars szerelmi irigyeinek a természetes vonzódás és kiválasztás törvényeit mélyen megvető alapja: Zsuzsi, Rozi, Mari főztjének kvalitása. Csakis teljesen elvetemült, a materialisztikus élet-felfogást durván túlzó hadfiakról jegyeztetett fel, hogy náluk a minőségénél is súlyosabban nyom a latban a mennyiség.

Az asszonyok, a minden rangú és rendű asszonyok pedig nyíltan, leplezetlenül vallják, hogy minden házasságnak biztossági szellentője, vészfékje az asszony főzni tudása.

Micsoda siralmas jövőnek nézünk hát elébe, ha a technikai fejlődés belátása, másrészt pedig a belátás nélküli élelmiszer-drágaság a közös konyhák veszedelmes mezejére csábítja a társadalmat?

Nagyváradon vagy húsz tiszt családjá egyesült közös konyhára. Nagybecskerekén hetven, a jó-

módú középosztályhoz tartozó családot lát el egy központi konyha, Kaposvárott, Temesvárott most szerveznek egy-egy ilyen szövetkezetet és a különböző vidéki hírlapok általában veszedelmes igyekezettel dicsérik a nagybecskereki üzemet.

Szent Ámor! Mi lesz birodalmaddal, ha a férfi szívéhez vezető gyomortat mindenki által járható közönséges országúttá tágítják? Még odajutunk, hogy a férfi kénytelen lesz a nőt tisztán magáért, házias tehetségektől független egyéniségéért szeretni, Az asszony pedig kénytelen lesz magában egyéni tehetségeket felfedezni és ápolni, hogy új utakat találjon a férfi tartósabb érzelmeihez. Mert a nem tartósokhoz amúgy is könnyű az ezernyi utacskát eltalálni.

A központi konyha gondolata bizony rémületet kelthet a legényfogásra kész bakfisek és a férjüket féltő asszonyok sorában, A világ elridegítését jelenti számukra a százezernyi konyhamécset eloltása, mintha a szakszerű művészettel ellátott köztáplálás, a mécsesek helyett gyújtott ivlámpa, nem jelentene tökéletesebb közegészséget,

A tűzhely idealizált fénye elég homályos volt arra, hogy a házasság magasabb kellékeinek hiányait takarja, Mindkét részre oly kényelmes volt belőle központot csinálni, amelyen a polgári erkölcs a fajnemesítés és magasabb egyéni élet ballasztját szép csöndben elpusztíthatta, mint valami nevetségesen fölöslegeset, amit azonban mégsem illik a világ színe előtt útból takarítani.

Az egyéni konyha, a gyermekhalandóság- és gasztro-nómiai bajaink főtényezője pusztul és a házasság bőrzéjén magasan jegyzett értékek elértéktelenednek. Új értékek csil-laga feltűnően van.

Vajjon mit találnak majd fel a legényfogás épp olyan biztos módszerével, ha a vendéglősök hasznosításán meg-csömörlött férfi házasság nélkül is élvezheti a konyha-szövetkezet becsületes, ízletes kosztját, ugyanazt, amelyet a házasember is kap?

Mert abba aligha nyugosznak bele egyhamar, hogy pusztán a természet szava döntsön a nemek vonzásának kérdésében. Eddig a sokféle művonzás legerősebb szála volt a szakácsdilettantizmus, amelyet értékétől teljesen megfoszt a mind jobban szaporodó központi konyhák megkövetelte szakszerű, tudományos és művészi főzitudás.

Ha a főzést tovább is megtartanék a nemi vonzás egy eszközének, hovatovább csak a szakácsnőkből telnék házasszonyokra. Ettől azonban nem kell tartani, mert a becsületes szövetkezet jó falatjaiért csak pénz jár, nem kell majd értük cserébe szerelmet, élethossziglan tartó szabadságvesztést adni. Ezek a csereértékek a konyha területéről tisztább régiókba vonulnak át.

A konyha kiküszöbölése, a háztartás centralizációját megközelítő leglényegesebb lépés, egymagában persze nem jelenti a központi háztartást. A teljes központosítástól csak kevés választ már el bennünket, akik az utolsó évtizedek folyamán mind több és több házimunka iparosítását értük el.

A házvezetés technikai centralizációja a házasságnak mai gazdasági alapját teljesen kiüti a társadalom talpa alól. A házasságot tisztán érzelmi és értelmi pillérekre való fel-építésre szorítja, Ez a kérdés nemcsak gyomrunk ellátásának, lakásunk tisztántartásának, a technikai haladáshoz mért. az életsükségletek drágulásának rugójától siettetett

haladásnak a kérdése, hanem az asszonyok foglalkoztatásának is problémája.

Amint a háztartás, a kezdetleges ipar központba, az iparosított munkák kisajátítása által mind többet vesztett termelési értékéből, úgy nagyobb és nagyobb nyomattal hangsúlyoztuk a megcsappant házi teendő értékét. Azért kiellett a főzést, az önfentartás egy eszközét a nemi vonzás, tehát a fajfentartás eszközévé is hamisítani.

Most már a főzés is kvalifikált szakmunka lesz, amely Karlsbad és Marienbad hátrányára nagy és alapos előtanulmányra támaszkodik, A dilettáns háziasszony kezéből kihull az utolsó munka, következik, aminek következnie az ipari fejlődés törvényeinél fogva amúgy is kellett: a minden nő szakmunkára való képesítésének kora,